

Література

1. Фалалєєва В. Особливості організації та діяльності ОБСЄ в умовах загострення невоєнних загроз / *Вісник Академії адвокатури України*. 2013.
2. Остащенко Ю. Україна в організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). Київ.
3. Лобов Д.В. Статус ОБСЄ в адміністративно-правовому вимірі. *Право і суспільство*. 2011.
4. Роль ОБСЄ у формуванні європейського середовища безпеки. 2013.
5. Національний інститут стратегічних досліджень Єрмолаєв А.В. – ОБСЄ: сучасні виклики та перспективи розвитку. / Національний інститут стратегічних досліджень.

Семенкова Наталія Ігорівна

студентка юридичного факультету

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Голобутовський Р.З.

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМАТИКА МАЛОЗНАЧНИХ СПРАВ ЗА КАС УКРАЇНИ

На сьогоднішній день в Україні вже вступили в силу зміни до процесуальних кодексів. Так, вперше ввели такі поняття, як «малозначні справи», «малозначність позову», «врегулювання спору за участі судді». Кодекс адміністративного судочинства України (далі – КАС України), закріпив практику Європейського досвіду, відокремивши свою назву малозначності – «справи незначної складності», однак прогалини все одно залишились суттєві.

Питання впровадження у КАС України досліджували багато вчених, серед них такі, як: В. Горшенєв, М. Масленников, Н. Саліщева, В. Лучін, А. Шергін та інші, проте питання малозначності є малодослідженим, тому що є новелою адміністративного процесу.

Варто зазначити, що КАС України, надає визначення поняття справ незначної складності серед усіх процесуальних кодексів України, отже – це адміністративна справа, у якій характер спірних правовідносин, предмет доказування та склад учасників, тощо, не вимагають проведення підготовчого провадження та (або) судового засідання для повного та всебічного встановлення її обставин (п. 20 ч. 1 ст. 4 КАС України). На нашу думку, поняття є не досить ґрунтовним для тлумачення, однак позитивним є те, що воно знайшло своє відображення та законодавчо закріпилось.

Науковці зауважують, що виокремлення проваджень у рамках адміністративного процесу зумовлено низкою факторів. Насамперед кожне провадження має свою мету і коло завдань, які розв'язуються для досягнення цієї мети, та регламентуються адміністративно-процесуальними строками [3, с. 113].

Р. Куйбіда зазначає, що підготовче провадження є необхідною складовою судового процесу. На ньому вирішуються нагальні питання самого судового розгляду, спірні питання між сторонами, з'ясування можливостей щодо припинення спору (мирова угода), збирання доказового матеріалу. Завданням зазначеної стадії є розгляд справи у розумні строки, на доказовій базі, яка буде достатньою для вирішення спору [1, с. 478]. Справа незначної складності передбачає судом розгляд у спрощеному провадженні без підготовчого судового засідання, а отже: без виклику та повідомлень сторін, без оскарження справи у касаційній палаті Верховного Суду, без права довести свою точку зору безпосередньо у суді, а отже з порушеннями прав людини. Зазначимо, право людини на розгляд справи касаційним судом (в Україні Верховним Судом, який має палату касаційної інстанції) закріплено на міжнародному рівні Рішенням № R (95) 5 Комітету Міністрів Ради Європи від 07 лютого 1995 року, що рекомендував державам членам касаційне оскарження справ, щоб забезпечити права і свободи людини і громадянина.

Розгляд справи без виклику сторін, також є досить суперечливим моментом, тому що необхідно надати право кожному на судовий захист свого порушеного права безпосередньо. Особа повинна безпосередньо подати суду докази, пояснити свою точку зору, щодо обставин які склались. Суд в свою чергу повинен приймати рішення незалежно та враховуючи думки сторін, а не ґрунтуючись лише на власній переконливості.

КАС України у ч. 6 ст. 12 визначив, за якими критеріями українські суди будуть відбирати справи, та відносити до категорії «незначних», а саме: 1) яке саме значення має справа; 2) обраний спосіб захисту; 3) категорію та складність; 4) суспільний інтерес та кількість учасників; 5) думку сторін з приводу розгляду справи у порядку спрощеного провадження.

З наведеного вбачаємо, що справа незначної складності – це оціночна категорія, яку суд в ко-

жному окремому випадку вирішує окремо. На думку В. Котенко, підготовча стадія провадження є необхідно у спрощеному провадженні для з'ясування всіх обставин справи та вжиття заходів, які мають сприяти всебічному, об'єктивному розгляду і вирішенню справи по суті [2, с. 12]. Повністю погоджуючись з автором зауважимо, що на сьогоднішній день Україна внесла зміни до КАС України, імлементувавши міжнародний досвід зарубіжних країн, однак не пристосувала його до національного законодавства.

Отже, основною прогалиною справ незначної складності є не надання особі права на захист свого порушеного права.

Література

1. Куйбіди Р.О. Кодекс адміністративного судочинства України: наук.-практ. комент. / Центр політико-прав. реформ ; за заг. ред. Р.О. Куйбіди. 3-тє вид., допов. Київ: Юстініан, 2009. 976 с.
2. Костенко В.М. Реалізація права на звернення з адміністративним позовом: передумови та зміст / *Форум права*. 2009. № 2. С. 207-211.
3. Кіт Х.Т. Поняття підготовчого провадження в адміністративному процесі / *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2013. № 1. С. 110-115.

Сєдих Юлія Олександрівна

студентка юридичного факультету

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Талдикін О.В.

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ПРАВО НА ЖИТТЯ І СМЕРТНА КАРА

На сьогоднішній день питання про смертну кару, як законне позбавлення життя, викликає дискусії у всьому світовому співтоваристві. Одні люто виступають проти застосування виключної міри покарання, вважаючи її не гуманною, інші наводять у відповідь масу доводів про необхідність «узаконеного вбивства», але досі світ не прийшов до єдиної думки. Чи Справедливо позбавляти життя людей за вчинення тяжких діянь? Чи правомірно забирати життя у тих, кому вона була подарована згори? Чи потрібна суспільству смертна кара? «Смертна кара є виняткова міра покарання, що полягає у фізичному знищенні засудженого шляхом розстрілу за вироком суду і на підставі і в порядку, передбаченому кримінальним і кримінально-виконавчим законодавством» [3, с. 19].

Історія виникнення такого покарання, як смертна кара тісно пов'язана з принципом талону, який активно застосовувався в давнину: правило «око за око, зуб за зуб» виправдовувало вбивство, як покарання за заподіяння смерті іншій особі. Причому, страта здійснювалася з особливою жорстокістю на центральних площах на очах у безлічі людей для залякування народу і запобігання нових злочинів; призначалася навіть тим, хто скоїв незначні правопорушення, наприклад, дрібну крадіжку. З розвитком цивілізації і правової свідомості суспільства, ставлення людей до даного виду покарання стало змінюватися. З'являються перші противники смертної кари, на думку яких, публічне позбавлення життя навпаки негативно впливає на оточуючих, породжуючи в них ще більш гірші якості. Однак, тюремне ув'язнення, яке стали застосовувати замість смертної кари, не змогло повністю викоринити її з практики. Незважаючи на те, що на дворі ХХІ століття, в багатьох країнах світу все ще активно застосовується найсуворіший вид покарання [1, с. 35].

Слід зауважити, що на відміну від більшості інших кримінальних санкцій, покарання у вигляді страти регулюється не тільки національним, але і міжнародним правом. Оскільки у світовій спільноті поки що немає єдиної позиції щодо допустимості смертної кари, міжнародно-правове регулювання в даній області йде по шляху прийняття рекомендаційних норм і укладення факультативних протоколів до міжнародних конвенцій.

Смертна кара - це порушення основних прав людини: вона суперечить праву на життя і праву не піддаватися жорстокому, нелюдському і принижуючому гідність поведженню. Вища міра покарання підриває цивільні взаємини в суспільстві і завдає шкоди гідності його членів [4, с. 118].

Смертна кара не має більший виховний вплив на злочинців, ніж інші види покарання і іноді застосовується диспропорційно по відношенню до бідного населення, меншин і представників політичної опозиції. Ніщо не може гарантувати того, що невинний не буде страчений. Наприклад, в США з 1976 року 123 людини були випущені з камер смертників після того, як були визнані невинними.

Скасування смертної кари – один з пріоритетів Ради Європи. Протягом тридцяти років вона